

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі члени по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а ти возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Мито на збіжжє в Німеччині.

Перед кількома днями Stuttgarter Beobachter оголосив проєкт нової митової тарифи. Офіційальні і півофіційальні німецькі часовиси заперечили автентичности сего проєкту. Однак тепер виявили ся сі запереченя неправдивими. Німецьке правительство, яке крило ся з тим проєком, оголосило єго тепер публічно. Оголошенє наступило якраз тому, як запевняє Nord. Allg. Ztg., що штутгардска часовись недискретно оголосила проєкт, а надто німецьке правительство довідало ся, що льондонська Financial Chronicle вже від 14 днів є в посіданю сего проєкту і оноді мала єго оголосити.

Після нового проєкту мито на жито має вносити 5 марок (отже о 1 1/2 марки більше чим тепер), на пшеницю 5 1/2 марки (більше о 2 марки), на ячмінь 3 марки (о 1 марку більше), на овес 5 марок (2 2 марки більше), на воли і корови 25 марок (о 16 марок більше), на ялівник 15 марок (о 10 марок більше), на свині 10 марок (о 5 марок більше), на гуси 0 7 марки (дотепер ніче), а на м'ясо за сотнар метричний 30 марок (більше о 15 марок), на свинину за метричний сотнар 35 марок (о 18 марок більше), на ковбасу за метричний сотнар 45 марок (більше о 28 марок), на масло за метричний сотнар 30 марок (більше о 14 марок), на яйці 6 марок (більше о 4 марки), на сир 30 марок (більше о 10 марок). Як з сего показує ся, всі мита підвищено і то дуже значно, бо на деякі продукти навіть подвійно і потрійно.

На виробі вовняні та піввовняні і сукно наложено мито: при вазі над 700 грамів 135 марок від квадр. метра, при вазі

200 до 700 грамів 35 марок, низше 200 грамів 200 марок. Від подвійного сотнара сьвіжого винограду 15 марок, сушеного 21, сьвіжих полудневих овочів 12 марок, сушених 24 до 30, вина в бочках відповідно до змісту алькоголю 24 до 160 марок, вина не в бочках 48 марок. Свобідними від мита є: уголь, кокс, овеча вовна, шерсть і шкіра.

В проєкті є застереженє, що для головних збіжжєвих продуктів мита в торговельних договорах з посторонними державами не можуть бути установлені низше, як: для жита 5 марок, для пшениці 5 1/2, для ячменю 3 марки, для віса 5 марок. § 5. проєкту подає можливі полекші при наложеню мита, особливо що-до риболовства і продуктів, потрібних при будові і узброєню кораблів, а § 8. містить заострення на случай митової борби.

Згадана висше, півофіційальна Nord. Allg. Ztg. хоче зладити вражінє сего правительственного проєкту, запевнюючи, що він є ще предметом нарад союзних правительств, отже ані приниси закона, ані проєктовані тарифи не є незмінними. На всякий спосіб сей проєкт треба уважати великою побідою німцих аграристів, яких в сей спосіб правительство хоче позискати для своїх каналових плянів. А разом є сей проєкт дуже ризиковною безглядністю супротив посторонних, іменно союзних держав, які в ніякий спосіб не можуть рівнодушно прийняти такого економічного визову.

Всі ранішні віденські дневники обговорюють нині сей німецький проєкт нової митової тарифи. N. fr. Presse пише: Німецький проєкт митової тарифи будить великі сумніви, чи на єго підставі буде можливим заключенє торговельних договорів з Німеччиною. Чейже само німецьке прави-

тельство не манить себе в сім згляді і зрозуміє, який далекоюсяглий вплив буде мати ся тарифа на промислові відносини. Фактом є, що союзна рада має ще заняти ся переглядом сего проєкту, а се доказує, що існує тенденція успокоєня опинії в напрямі евентуальних змін. Особливо мусимо слідити борбу, яка від тепер буде вестися межі Німеччиною, а державами, які оставали до тепер з нею в торговельних зносинах, унормованих торговельними договорами. Іменно в Австрії стаємо супротив трудного завданя, якого не можемо легковажити.

Проф. П. Вахнянин перед виборцями.

З Сокала пишуть нам: В минулу середу станув б. посол, проф. Вахнянин, перед виборцями своїми в Сокалі і здав їм справу з діяльности руских послів соймових за послідні роки, причім пояснив їм і теперішню ситуацію. Збори не були численні. Селян явило ся ледя кільканацять осіб в близких сіль, деякі мішанці, жиди яко виборці сокальські і значне чи до сокальської інтелігенції, як і представителі околичної шляхти. Председателем зборів вибрано одноголоса кришованина о. Чеховича, котрий на секретарів покликав оо. Грицика і Дуркота. Проф. Вахнянин вичислив в своїй річі всі ті полекші податкові, які придбано для селян і маломіщан в послідних літах в дорозі законодавства як державного так і краєвого. Обниженє податку ґрунтового і домово-клясового, ревізія катастрофу, законний опуст податку ґрунтового на случай елементарних катастроф, новий закон процесовий, збільшенє фонду меліорацийного, новий закон о своїні, дешевша сіль для товару, можливе увільненє селянських синів від третого року військової служби, точвішні інструкції езекуційні, увільненя селянських дрібних спадщин від скар-

Наталь Вахнянин.

Під неділю.

(Не-емігрант).

Не діялось се над каналом Grande і не в Венеції, а у нашім Львові, на так званих «Рухах», котрі, як пише Омер, за часів римських покійний Beatus управляв бобом своїм (exercēbat bobus suis). Новелетку свою повинен би я почати стилєм романіста: На дворі стояла пречудна майска погода. Надімною розкинулось хрустальне небо темно-голубою наміткою. Воздухом ніс ся ніжневський легот, заправлений ароматами бузини, ясмину, черешень і — каштанів диких. З Погулянки лив ся каскадами трескот соловія, перемішаний з рохкотом зелених жаб. Задуля темпом allegretto та non troppo викукувала свій привіт галицькій весні і там далі і там далі, як колись покійний Яков Головацький звичайно кінчав свої лекції літератури рускої на університеті львівскім.

Але я яко новеліст не належу до школи романістичної, а будучи собі настоящим реалістом на Червоній Русі пишу ладом Золі. Наколи малюю образ природи, то кидаю на полотно красками так грубо гейби муляр кельнею вап-

но, т. є. Calcium получене з киснем а примішане з водою. Отжеж тоді не стояла на дворі пречудна майска погода, тільки сонце стануло собі в знаку рака, бо був місяць червень; термометер показував +40°C, барометер, зредукований на ровень морську, виносив 758 mm. а гідрометер показував і в воздуху і в горлі моім страшенну посуху: прогноза напитись сьвіжого пільзнера. Я так і зробив, тим радвішше, що мав коло себе, — даруйте, що зараз зразу забув о тім сказати — отжеж, що мав коло себе товариша, що важив 118 кілограмів, а ідучи зі мною на прохід на «Рухи», на моїх очех топив ся від жару, «яки тает воск от лица огня».

Ласкавий читатель буде тепер так добрий пійти з нами до «городця» на пиво. Над нами липа, під нами лавочки, лякеровані на біло, коло нас круглі столики, прикриті червоними обрусами; перед нами кельнер, а в воздуху несуть ся слова: zwei Glas Pilsner! Читатель може собі замовити також малу скляночку.

Городець був невеличкий: від улиці штакети, з правого боку паркан, а з лівого партерний домок о трех вікнах і дверех: звичайна літна реставрація на передмістю львівскім, під конскрипційним числом 49.

Якнійсь час сиділи ми тихо, лиш посапували потемлені. Кельнер сів собі оподалік і — заснув. З вежі ратушевої долетіла до нас година пята. І хто би подумав! В десять минут по

пятьї явилась в вікні партерного домику постать, а вірвіше сказавши, погрудє мушцини. Голова липа, двоє сїреньких, досить сумних очей, ніс звичайний, трохи може рубіновий; нуси, товста шия і перкалева сорочка, розхристана задля жару, що, як висше сказано, стояв тоді на дворі.

— Добрий вечер! — заговорив до нас привітно пан Федір Смик, властитель згаданої фізіономії.

— Добрий вечер! — була наша відповідь.

— Парно!

— Страшно!

— Яке пиво?

— Сьвіже!

Пан Смик посмоктав люльки, що була в єго роті, пустив «плюка», а сплюнувши крізь вікно, навязав дальшу річ:

— Я по звичайно кисельківске, пільзнера не можу, бо для мене за дороге — сказав ляконічно.

Розмова урвалась на три мінуты.

— Нині не пив я ще нива.

— Чому не пили? — спитали ми майже в один голос з товаришем.

— Жінка полелась кудись до міста, а мене зачинила в хаті та ще і чоботи замкнула в скриню.

Федір Смик ніби усміхнув ся, але душу єго прошиб якийсь жаль, помішаний з сумом і

бових належитостей і обнижене сих належитостей при куїні землі через селян, знесені рога-чок на державних дорогах і дотовані кас системи Райфайзена і мільоном зр через край для подачі дешевого кредиту селянам — все те свідчить, що рускі послі щиро займали ся долею селян. Рускі послі уїмнули ся в делега-циях і о лучше трактоване селянських синів в війську, о сьвятковане руских сьвят в війську, о висшю винагороду селян за доставу підвод, о удержане руских селян в Канаді і Бразилії при своїй вірі і т. д. Відтак порушив п. Вахнянин пекучу потребу видання новелі проти всякого ро-да лихви, яка практикує ся в нашім краю мимо закова проти лихви, виданого в 1877. р., як і потребу збільшеня фондів державних на попра-ву годовлі товару на Подністровію і в гірських околицях. Потім перейшов б. посол до локаль-них справ свого вибо. чого округу, зазначив, що его заходом засновано в Сокалі учительську се-минарню, з котрої користають майже виключно селянські діти; до регуляції Буга, що буде і дальше переводити ся; згадав, що в недалекій будучности Сокаль одержить реальну школу; що він заходив ся (хоч на разі безуспішно) коло будови державної дороги в Сокаля до Бродів, та що лише стратегічні згляди перебили сю важну для Сокальщини справу; що не спускав він з ока і стаціоноване війська в Сокалі та вкінці, що і він доложив своїх заходів коло того, що погорільці Сокаля одержали 9.000 корон яко запомогу та що кр. Виділ вислав для регуляції міста івжінера. Діяльність его, як взагалі ру-ських послів мала завжди на увазі лише добро селянського і маломіщанського стану. З одної сторони облегчено виборцам IV. куїрі тягари, з другої сторони подано їм помічну руку, іменно тим, що по всіх селах можуть закладати ся Райфайзенки, для подання селянам як найдешев-шого, бо личного кредиту. Кр. Виділ подав всім громадам, що хотіли би засновати в себе Райфайзенки, даром не лише всякі друки, книги, інструкції і каси, але і гроші, низ ко процентів позички до високости 4.000 корон. На жаль — селяни самі мало доси користають з сего добра. Відтак перейшов бесідник до справи національної. Рускі послі соїмові стре-мили завжди до того, щоби мирною дорогою упорядувати в краю прикрі національні відно-сини. В тій цілі євс б. посол до соїму язиковий закон, а рускі послі заходили ся ревно ко-ло заснованя руских середних шкіл. Молодїж руска не має щїї достаточних средств, щоби обрзувати ся в своїм ріднім язичі і послужити своему народови, хоч основні державні закони накладають на державу обовязок, доставити і рускому народови підстави до національного роз-вою. На 308 середних шкіл в Австрії пісїдали Німці в 1900. р. 170 шкіл з німецьким язиком викладовим, Чехи 77, Поляки 31, Хорвати 6, а галицькі Русини ледви 3½. Галичина взагалі по-

сїдає замало середних шкіл, а Русинам діє ся страшна кривда на тім полі. Від 1868 — 1873. р. мали Русини лише низшу гімназію у Льво-ві. З того часу одержали за 30 літ ледви гімна-зію руску в Перемишлі, відтак в Коломиї, а аж в 1899. р. в Тернополі. 1800 учеників-Руси-нів побірають науку в гімназиях польських. Ми-нулого року вїсе митрополит Шейтцкій в сої-мі петицію Станиславова о засноване тамже ру-ської гімназії. Петицію его переказано кр. Виді-лови з порученем, щоби він підготовив осущене сеї справи до слїдуєчої сесїї соїмової. Виділ краєвий сїяв повітову раду Станиславівску, чи потреба рускої гімназії в Станиславові. На жаль, повітова рада 4 рази не зїбрала ся, щоби сказати своє слово. Взагалі, жадна повітова ра-да (в Перемишлі, в Коломиї та Тернополі) не віднесла ся доси прихильно до руских середних шкіл, а кожда з них сказала, будьто руских гім-назий не потреба. Краєвий Виділ не предложив ніякого внесеня і що-до Станиславова. Рускі по-сли поставили проте в часї послїдної сесїї сої-мової нове внесене на засноване рускої гімна-зії в Станиславові. Внесенє се відслала шкіль-на комісія до субкомітету, в котрім засїдали дві ексцеленції, а ті нанове віднесли ся до опра-вданого жаданя руских послів з таким легкова-женєм, що руским послам не полишила ся инь-ша дорога, як лише вийти з соїму. Се була достойна відповідь на те легководне трактован-не пекучої для руского народа справи. Ми хоче-мо мира в краю, але мира не буде, доки не бу-де справедливости. Весь руский нарід відчув кривду, яку єму заподїяно. Ми не винуваті. Ми домагали ся о своє право. Винуваті ті, що в сей спосіб обїшли ся з всесторонно оправдан-ним поступатом руского народа.

По тій вповні обєктивній річі виступив бурмістр Сокаля, п. Височанський, і з всею щир-остию подякував б. послови Сокальщини за его ревні заходи коло добра своїх виборців без огляду на народність. В довній річі, провірив він, що проф. Вахнянин в часї свого послованя служив вірно інтересам своїх виборців.

Проф. Вахнянин замітив, що надїє ся, що виборці его і на будуче віднесуть ся до его кан-дидатури з довірєм. На те обїзвав ся молодий парубок з Тудоркович, Драган, словами: „Ми дякуємо п. послови за его „демонстрацію“ в соїмі, але не хочемо его кандидатури, бо він сказав в делегациях цїсареві, що він буде робити „компроміс“. Най кров потече, а ми має-мо свого кандидата!“

Проф. Вахнянин підступив до Драгана і спитав его: Чого він на ділі хоче? — „Ми маємо свого кандидата, ми хочемо опозиції“. Більше не умів сказати сей парубочий опозиціонїст. О скілько могли ми розвідати ся, то Драган, з за-воду сїльський музикант, рад би поперти — хоч би кровию навіть — д-ра Петрушевича. Нале-жить він до горетки сих „радикалів“, що висту-

горестно по половині. Ми заприїтали се по бровах, що в тій хвили насупились і закрили трохи слезаві, сїрі очи. Нам стало жаль бідного Федора.

— І часто вас так замикає? — спитала наша цікавість.

— Що дія, як верну з канцелярії, зараз: чоботи herunter і сиди!

— То ваша єймость нївроку собі? — замі-тив мій товариш.

Федір Смик махнув лиш рукою і знову сплюнув.

Ситуация стала яснійшою. Ми мали перед собою жонатого, хбтя не політичного мученика; він писав в ц. к. канцелярії, а в тій хвили був сам в хаті і до того босий. Страшне положене пана Федора трнуло мого товариша до живого і не знаю, чи слеза чи капля поту покотилась по его правій щоці і унала на землю в кварцо-вий пісок, що его уживають в ц. к. канцеляриях галицьких яко Lemberger Streusand. Товариш мій постав з місця, випростував ся, пішов 26 кроків до кельнера, розбудив его і відтак шеп-нув ему якусь тайну на ухо.

По одній минуті той сам кельнер вїс лїтра пїльзнера і не оглянувшись на нас ні жа-дним оком пішов на простець на Федора Смика і мовчки поставив перед него хрустальну чашу, вироблену таки в нашім Глиньску. Ситуация змінилась. Я, мій товариш і пан Федір стояли

кїлцем біля вікна і штуркнулись чарками. Від-так представились собі: мій товариш яко доктор медицини, я яко магїстер хїрургїї, пан Федір яко вислужений фірер, родом з Куликєва лїт 58, греко-католицкого обрїа, жонатий, бездітний і днюрїст в ц. к. суді краєвїм.

Ласкавий читатель буде тепер так добрий доповнити собі з власної фантазії час від пів до шестої до сестої години, котрий наш трїїця совїсно зужила на основне нищенє жару, що мимо пізної пори стояв ще заєдно на дворі. О семїї годинї наспїла домів панї Евфрозина, донька Івана і Марїї Гарабурів, замешкалих ко-лись на Знесїню під числом 25, primo voto Скрипкевич, secundo панї Смикєва, або як єї в сьєдєтві звали: панї Федорова.

На вид єї счез пан Федорій на дві минути з наших очей, давши нурка під вікно, при ко-трїм мали ми честь его пізнати на початку на-шої новелі. Ми приходом панї Федорової не змі-нались ні трохи. Протївно, ми дивились на неї з повною цікавостію яко на воплощену енергію, а при тім вірну і печаливу „малюнку“ пана Федора. Трас, трас! — заскрипів ключок пана Фе-дорова вступала в свої апартаменти.

(Конець буде).

пила з замітами і проти пос. Короля на зборах в Сокалі. Се наша »schaerfere Tonart«, що ка-же собі на ухо: »Чехи дійшли криком до своїх прав, тїж попробуємо і ми“.

Виборчий рух.

З Рави рускої надїлають ось-яку відозву:

В цілі виборчах нарад відбудуть ся перед-виборчі вїча, а то: 1) в Угнові в пятницю дня 2. н. ст. серпня о 2. годинї пополудни в гро-мадській стражницї — 2) в Немирові в недїлю дня 4. н. ст. серпня о 6. годинї пополудни в церковнім домі, — 3) в Раві рускій в поледїлок дня 5. н. ст. серпня о 2. годинї пополудни на рускім приходствї. — Сердечні рускі правибор-ці! Звольте численно прибути на ті предвиборчі вїча та своїми мудрими радами подайте спосіб, щоби в нашім повіті вийшов послом свій тям-ущий чоловік! За виділ »Равської Рускої Ради« о. Іван Киприян предсїдатель.

З мостиского доносять: Староство в мо-стискім повіті припоручило устно мінувшого тижня начальникам громад, щоби до 28. с. м. громади предложили староству листи виборчі і щоби до того дня були виложені в громадах до перегляду. Отже протягом вісьмох днів (най-горячий час живи) мали би бути листи уло-жені і до перегляду виложєні. Ніхто о тім в громадах не знає, а — розумїє ся по 28. с. м. всякі рекїямції були би неважні. Шгучки такі — здаєсь — діють ся вже в цілій Галичинї. Управляє ся всіх Вєч. оо. парохів, інтелїгенцію і селян: сейчас заняті ся переглядом лист і за-охотити до того других.

Зі Стрия доносить Dziennik polski, що супротив зголошеня своєї кандидатури дотепе-ршним послом др. Фрухтманом, не будуть ся старати за мандат з міста анї бр. Брунїцький, анї Евг. Абрагамович, анї проф. Рошковский. З сїльської куїрі зголосив кандидатуру гр. Ка-роль Дїдушицький. В Турці коло Хирова уконсти-туовав ся польський комітет для вибору посла. Головою став Ківяровский, заступником Пен-драцький, а членами Аменовский, Барна, Кунц-берг, Гебановский, Брисевич і Шехтер.

Кс. Столловский з цілою енергією агїтує прогив людовців, з якими ще перед нївроку за-ключив був »союз«. Против Бернадзїковського вусував кандидатуру Венгїїна, а против Стили кандидатуру Балковського.

З Лїска доносить »Kurjer lwowski«: Навїть катастрофа в Мана-тарци зїйшла з порядку роз-мов і заїнтересованя супроти соїмових виборів. Русини поставили кандидатуру селянина Анто́на Старуха з Бережницької вижної, того самого, який кандидував до державної ради і в тутешнім по-віті позискав більшість. З рамени консерватив-ного комітету кандидує п. Рамулт, презєс пові-тової ради. Такий уклад станув ще перед двома роками, при довозняючих виборах. Тодї п. Ра-мулт уступив місце гр. Красїцкому, а тепер гр. Красїцький підїрає Рамулта. Агїтацію ведуть урядники повітової ради. Цїла форєа звернена на правибора. Руский люд бажав собі кан-дидатури п. Станїньского, але він рішучо від-мовив.

В Перемишлі, против догеперїшного посла Новакєвського, наміряє кандидувати, як ми вже доносили, адв. др. Володислав Чайковский. Ся вїсть потверджує ся. На міску куїрию Ясло-Гор-лицї вирїянули нові кандидатури: міщанина Ла-заровича і соціяліста Токарєкого з Горлиць.

НОВИНКИ.

— Калєндар. В недїлю: гр.-кат. Володомира; рим.-кат. Інокєатія. — В поведїлок: гр.-кат. Атиноґєна; рим.-кат. Марти. — Вї в торник: гр.-кат. Марини муч.; рим.-кат. Абдона.

— Перша руска прогулька в Виняках під Львовом відбуде ся сеї недїлі, 28. лїяня, в ого-родї реставрації побіч ц. к. фабрики тютюну при участі хору руских академіків зі Львова і оркєстри 24. полку. Білет вступу до огорода: одной особи 25 кр., родинний 80 кр. Початок точно о год 3½ пополудни.

— Красєва шкільна рада на засїданю д. 24. с. м. у-хвалила між иньшим: іменувати заступників учи-телїв в середних шкєлах: Губєрнїя Галицька:

то для II гімназії у Львові, Стан. Гоммого для III гімназії, у Львові, Меч. Скібінського для рівнорядних клас III гімназії у Львові, Йос. Табора для IV гімназії, у Львові, Йос. Крупу для V гімназії у Львові.

перенести заступників учителів в середніх школах: Стан. Левицького з IV до II гімназії у Львові, Стан. Подковича з I гімназії в Перемишлі до академічної гімназії у Львові, Жигм. Скурського з IV. гімназії до V гімназії у Львові, Фелікса Тобічка з Дембиці до Бродів.

іменувати в народних школах: Каз. Зімовського, Каз. Юноша, Івана Плявецького, Йос. Гінцля, Юл. Грінфельдівну, Влад. Знеткевичівну і Олену Вернерівну, Соф. Сікорську, Соф. Галаційську, Франц. Блюхову, учителями і учительками в міських школах в Кракові, Едм. Урбанка, управителем 4-класової мужескої школи ім. св. Марії Магдаліни у Львові, Йос. Лоренца управителем 4-кл. школи в Лянцкороні, Йону Плянера учит. мойсеєвої релігії в 5 кл. муж. школі в Галичі, Стан. Розсає мол. учителем 4-кл. муж. школи в Тарнові, Казимиру Лабенцьку мол. учителькою 6-кл. жіа. школи в Чорткові, Вінц. Пруска управ. 2-кл. школи в Писках великих, Андрия Сверха управителем 2-кл. школи в Турбі, Мих. Модельську мол. учителькою 2-кл. школи в Ценціні, Марию Прусківну мол. учителькою в 2 кл. школі в Писках великих, Франца Вишневського управителем 2 кл. школи в Довгій.

іменувати учителями 1-класових шкіл: Петра Побігущого в Старім Косові, Рішарда Косіньського в Сілковій, Романа Майковського в Піню, Стефана Віктора в Жабні, Павла Гумєнюка в Сокиринцях, Михайла Ватрвєлу в Кшенціні.

перенести Марию Ульманівну з Махнова до Розвадова, Йосифа Савицького з Бжоздовець до Бірки, Як. Мархеку до Ліпінюк.

перестроїти 6-класові народні школи мужескі в Теревовлі, Сяюку і Яворові, на 3-класові виділові отримані з 4-класовими народними.

— Кровава подія в латинській катедрі у Львові збула ся нині о 5. год. рано. Що дня досвіта збирає ся в катедрі гурток робітників, для яких відправляє ся Служба Божя. Нині мав мати богослуженє кс. інфулат Гавсман. Лише що він вийшов з чашою в руках з закритий, з поміж зібраних в костелі вискочив якийсь мущина і ударив сьвященника по голові з цілої сили палицею. Під ударом закованою палицею полила ся кров струєю, а кс. Гавсман повалив ся на камінну підлогу. В першій хвили присутні задержали з переляку, аж по хвили одні кинули ся ратувати раненого, а инші прискочили до злочинця. Сьвященника омлілого віднесено до закритий, аби заосмотрити тяжку і глибоку рану на голові. Злочинець дав ся без опору звязати і завести на поліцію. При списаню протокола зізнав напасник, що називає ся Василь Васильчичини, є підприємцем перевозу тегарів, мав ся не але, давніше мав навіть кілька пар власних коней, але — як казав — мав їх стратити, бо позичив 5,000 зр. капітульним сьвященникам. Далше зізнав, що кс. Гавсмана зовсім не знав, але зі злости до цілої капітули кинув ся на першого-лішого єї члена. І кинув ся з цілою силою, бо від палиці відорвала ся аж верхня кулька.

Васильчичини оповідав спокійно, якби нічого лихого не вдів, але з єго бесіди показує ся, що він є божевільний. Як сам казав — був чотири рази в заведеню на Кульпаркові.

Ся подія киклякала у Львові незвичайне вражєніє і мимо досвітної пори стягнула до катедрі численні товни народа, які різно поясняли собі пригоду в катедрі.

— Засуд знесено. Найвисший трибунал зніс засуд смерти на Корніла Чайковського, убійника Ілківної зі Львова, і приказав перевести нову судову розправу.

— Іспит зрілости екстерністок відбував ся в львівській жєвській семінарії від 1. до 23. с. м. Зголозило ся до іспиту 96 кандидаток. З них здало 26, поправку одержало 27, а репробовано 43. Іспит здали: Сєра Андерман, Мар. Арвай, Файга Абрінг, Мар. Бішоф, Ол. Данелець, Людв. Дашкевич, Кам. Древновська, Ол. Флях, Ольга Губринович, Анна Грот, Ванда Гачевська, Дора Кальмус, Ів. Карлович, Ядв. Коппєтинська, Ядв. Кордецька, Мар. Крейчі, Анна Крогульська, Гертр. Лисовська, Соф. Орлович, Юл. Осуховська, Мар. Полячок, Соф. Смутни, Роз. Щигельська, Вал. Шумляковська, Соф. Вишньська і Ол. Жураковська.

— Агєнта, що вербував робітників на роботу до Прус, якогось Едварда Михайла Мєрака, арештовано оподі на двірці в Ярославі, коли вивозив партію робітників, около 100 осіб, мушци і жінок з охресности Цшанова і Любачева. Він обідав тим людям платню по 2 К на ден, з додатком хліба, омасти та набілу, а тимчасом в контракті, котрий списував по німецьки, визначав заплату лиш по 1 марці і 15 фєніків. (Дві корони на прускі гроші значать 1 марку і 70 фєніків). Один з робітників дав собі на двірці прочитати контракт якомусь цодорожному і так

мантійство Мєрака вийшло на верх; єго арештовано і відставлено до суду.

— По атєнтаті. З Парижа доносять, що гр. Ольшевська зложила зізнаня що-до замаху, який виконала на міністрі Бодіні. Є се єї перше зізнанє, бо доси відказувала всяких пояснєнь. Ольшевська подала, що вже від довшого часу намірала пімести ся на міністрі заграничних справ, Делькасім, бо она уважає єго за головного виновника нужди своєї і єї мужа. Дня 14. липня гр. Ольшевська була в Льоншам і там підчас перегляду війська мала намір застрілити мін. Делькасієго. Однак тоді був міністер з жєною і дїтьми, так гр. Ольшевська не виконала свого наміру, аби не убити певинно єго жєни або дитини. Она стрїлила до міністра Бодіна тому, що коні і повозка, якою він їхав, були такі як мін. Делькасієго. По гр. Ольшевській зізнавав єї муж, а опієла малєр Тардіє, котрий їхав з мін. Бодіном підчас замаху. Також складала зізнаня донька гр. Ольшевської. — Оборону обжалованої буде вєстє адвокатка п-ні др. Горнбортель.

— Наслїдки пиянства. Зарібник Гаврало Чухрай підпивши собі добре, почав оподі сварку з крамаркою Коркєсовою при ул. Сєрбєкій у Львові і розбив її дві великі бутлі. Арештований за то не успокоїв ся, але кинув ся на поліціанта, подер на нїм одїж, а навіть коли єго приведено на поліційну інспекцію, повививав там руками шибї. Треба було єго аж закувати і так відставити на стацию ратункову, де єму пообвязувано покалчені склом руки.

— Лисина у дїтей. З місцевости Глядбах коло Монахова доносять, що там показала ся дивна епидемія — недуга волосєя, названа «Tgischophytie», котра в короткім часі позбавила трицятьох хлопців волосєя. Для спивєня розширєня сєї епидемії замкнено місцеву школу народну.

— Піяки межє звїрятами. Стверджєним фактом є, що серед звїрят, особливє висших родів, є алкогольїки У Франції навіть повстав проєкт получєня товариства опіки над звїрятами з союзом антиалкоголістєв, щоби звїрята охоронювати від шкідного нагоду пиянства. Се було би тим потрібнїше, що чим більше звїрята стикають ся з цивілізацією, тим частїше проявляє ся у них сєй наліг. Англієць Вальє, який посьвятив окрему брошюру алкогольїзму и звїрят, висказує навіть обаву, що як так дальше піде, найкрасні окуви звїрят зведуть ся. Пієля єго обсерваций і дослїдїв, слові, медведі, коні, пси та инші, висні звїрята мають взагалі інстинктовий нахил до трупковости. Медведі і малпи трублять пиво як німецькі бурні, а до горівки менше їх тягне. Властїтелі мєнажерїї і сторожі в зоологічних огородах знають добре, що слові старають ся при кожній нагоді, ликнути алкогольїю. Між слонями є й такі, що удають хорих, аби викликати у людей милосєрдїє і дістати від них кїлишок горівки яко лікарство. Мурини знають, що малпи люблять пити всякі алкогольї, і використовують сєй наліг на свїй хосєн. Мурин ставить під лієсом бочку пива, а коли се замїтять малпи, влєзуть ся цілими чередами до бочки і пють до нестями, так що вкїнци сїнтї не можуть відрїжнити мурину від малпи. Тоді мурин бере одну малпу за ногу і веде до села, а за нею всї инші малпи беруть ся за ноги і машерують за мурином до села. Не менше радо упивають ся напугай в клітках, а що унтий напугай є сьмішний і забавний, то люде дають сим птахам нарочно вина або горівки, а навіть опїї. Найбільшими пияками між звїрятами є переважно самці. Самці мало котрі запивають ся. Природописці робили численні досвїди на сїм полю і перєсвідчили ся, що так є дійсно. Навіть деякі мотїлі стають алкогольїками, і радо летять до вина і горівки. Також коні в новояорських броварах запивають ся і гинуть на delirium tremens. Наслїдком надмірного уживаня алкогольїв звїрята дєгенєрують ся, а дєгенєрация настунає вже в другім поколїню.

— В обороні землі. Таких справ як слїдує, в Росії богато і всї кінчать ся так само. Сєляни села Боровка, самарської губерції, наїшли дєсь старі грамоти, з котрих показало ся, що з ґрунтів гр. Орлова-Давидова належить по правді і праву 7000 десятин або два рази тілько моргів, громадї; бо то були колась громадскі ґрунти. Грамоти були правдиві, але стратили вже були свою важнїсть, бо настало було перєдавнєнє і гр. Орлов-Давидов був в наслїдок того дійсним і законним їх властїтелем. Сєлянам не могло то помїстити ся в голові і они гадали, що лиш через то не можуть прийти знова в посїданє тих ґрунтів, що гр. Орлов-Давидов має великі вливи в урядх. Отже одного дня зібрало ся около тисяч сєлян на спорнім ґрунтї, а коли там з'явили ся і управитель маєтности і правитєльственный комісар — громада завїзвала їх, щоби они показали грамоти, на основі котрих ґрунт належить до графа. Управитель не хотїв того зробити, а сєляни перєконані о тим напевно, що суть властїтелями ґрунту, постановили єго обняти зараз в посїданє. На приказ старшини вїхало на поле 250 плугів і розпоча-

ли заорювати ґрунт. За першим плугом ішов 80-літний дїдує, а за єго примїром пустились і всї прочі плуги. В той єголіб заорали они 150 десятин і сєляни вернули домія, щоби на другий день то само дальше робити. Коли на другий день вийшли знов на поле, застали там вже губернатора, котрого завїзвано телеґрафічно, щоби вів успокоїв людей. На вид губернатора люди поклякали (звичайно як темний нарід) і так вислухали єго промови. Губернатор гадав, що успокоїв людей і поїхав, а сєляни тимчасом забрали ся знову до дальшої роботи. Аж на третий день прикликанє військо зробило спокїй, а сєлян яко бунтївників засуджено на арешт.

— Дрїбні вїсти. Почтові складнїці зі звичайним кругом діланя заводять ся з днем 10. сєрпня с. р. в отєих місцевостях: Білка шляхоцька (почта Гаї коло Львова), Підмихале (почта Калущ), Тшєсєнів (почта Берєзів), Дємбїю (почта Бжєско, Вєльголови (почта Новий Санч). — Дня 3. сєрпня прїїздить до Львова цїрк Шлєзїнґєра з Черновєць і буде давати прєдставленя до 15. верєснєя с. р. в будинку на розі ул. Полчиньської і Зиблїкєвичєя. — В Микулинцях цюмер вчєра на тиф др. Франц Блох, лікар тернопільської касї хорих, в 39. році житя. Померший заразив ся тифом від свого пацієнта сєлянина з Волї мазовецької. В Микулинцях було в остатнїх днєх 30 случайв занєдужань на тиф.

— Родимці! Памятайте на бурсу „Шкільної Помочи“ в Самборі.

Телеґрами.

Відєнь, 27. липня. Президент міністрів др. Кербер повертає нині зі Сольногорода.

Будапєшт, 27. липня. Справа Банфієго приберає щораз ширші розміри. Приклонники б. президента кабінєту старають ся втягнути в сєю справу також инших міністрів з кабінєту Банфієго. Доси зібрано лишє 15 підписів послів, аби скликати угорський сойм.

Прага, 27. липня. Старо- і Молодочєхи вїбрали по 5 мужів довіря, які мають розпочати прєговори в справі комирїєсового прєведєня виборів.

Градєць, 27. липня. На дневнім порядку вчєрашнього послїдного засїданя стїрийського сойму була справа виборчої реформи до сойму. Однак задля недостатку комплєта не можна було єї прєвести. Тому відбула ся лишє інформацийна дискусия над сєю точкою нарад. Між пньшими забрав голос намїсник Стїрий гр. Кларі і висказав свїй жалє, що не можна прийти до нарад над виборчою реформою. Правитєльство відносить ся до сєї справи дуже прихильно, лишє домагає ся, аби при розширєню виборчих прав на ширші круги населєня прїдержувано ся тих основ, які істнують в V. курїї до державної ради. — Дальше на вносєнє гр. Штїрка ухвалив сойм, що заявляє свїй жалє, що не могло прийти до ухвали виборчої реформи задля недостатку комплєта.

Бєрлін, 27. липня. Всї дневники обговорюють оголошенїє вчєра прєвєкт цєлової тарифи:

National Ztg. пише: Найнебезпечнїшим прїрєшенєм сєго прєвєкта є мінимальні тарифи для головних прудуктів рїльничих. Зчєркнєнє сєго параґрафа і зпнжєнє пньших прєсаднїх цєл аграрних мусить настуїтити.

Voss'sche Ztg. пише: Цєлова тарифа є голосом на алєрм до нїмецького народа, на який він бодай в прєважнїй частї відповїсть воєнним ґуком.

Deutsche Tages Ztg. пише, що тарифи в прєвєкті є прємо нечувані, голосно цєло від збіжа Заґраниця, яка ввозить богато збіжа до Нїмєччини, прїязно не прїїмє оголошеного прєєкту.

Post заявляє, що прєвєкт цєлової тарифи вїклицє величєзнє вражєнє за границєю і в Нїмєччині, а голосно §. 8. що-до євєнтуальной цєлової борби.

Софія, 27. липня. Болгарське телеґрафічне бюро прєрєчить донєсєню заґраницної прєси, що кн. Фердинанд намірє оголосити себе болгарським королєм та що відвідини вел. кн. Александр Михайловичє в Варшї і Бургєс мають якусь звязь з тим наміром.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
Програма від 16. до 31. липня 1901.
При співучасті військової музики 80. н. п.
В огороді електрично освітленим.

1) **The Grunathos**, одинок на сні дамека
трупа акробатска (7 пань). 2) **? Tacianu**, найбіль-
ший феномен світа. 3) **The Royal Ranvold Bios-**
corp, в природній величині п'ястичні фотографії.
4) **Artur de Lipiński**, звізда всіляких еквілібри-
стів на вежі Айфель. 5) **Pertina**, акробатична
танцерка австралійска. 6) **Magherjta et Giuseppe**
Gianato, живі чаруючі образи феноменальні, ефе-
кти світляні і декорації. 7) 3 пані **Cetinje**, 3-ех
панів, чорногорска трупа в своїх народних сні-
вах і танцах. 8) **The 5 Reyvall's**, електричні
співачки. 9) **The Fr. Marzahn Troupe**, з своєю
пантоміною.

Що дня о 8. год. вечером велике предста-
влене. В неділю і свята два представлення. Шо
п'ятниці **High Life** представлено. Білети вчасні-
ше можна замовляти і набути в конторі Пльона
при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,
яко гарна прикраса комнат і
Картини: Верещагіна, Шевченко в домо-
вині і Сластьона, Шевченкова
могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“
з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі

Евгена Мандичевского

дістати можна в руских книгарнях

і у автора

площа Академічна ч. 4. II. поверх, по ціні
1 кор. за брошурований і 1 к. 30 сот. за
оправлений примірник.

Лекційна комісія

студентів філософичного відділу львівського уні-
верситета, яка остає під зверхним проводом
проф. Твардовского, поручає здібних інструкто-
рів і домових учителів. — Усні зголошення
приймають члени комісії щоденно (навіть в не-
ділі і свята) на університеті (I п. Сала VIII)
межи 12. год. — Адреса: Лекційна комісія
студентів філософичного відділу, Львів, Універ-
ситет.

За знамениті виробы преміюваний
ц. к. державною медаллю.

F. MORAVUS,

Brünn, Grosser Platz,

укінецьний слухач технічної шко-
ли для виробу годинників в Белі
(Швайцарія), виробляє і доста-
вляє годинники на вежі, церкві,
школи, урядові будівлі, фабрики, замки, віллі і т. п. в най-
точнійшій і фаховій виготовленю по найдешевших цінах.
Цінники на жадане даром. Вивіз на Схід.

22-26

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

одинок руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі пред-
мети движими протав огневих шнід

„Дністер“ припоручило Пребсв'ящ. Ординарияти Всеч. Духовенству
і вірним всім трем Епархій

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31 грудня 1900.

Фонд резервовий	311 540 кор. 11 сот.	
Резерва премій	171 942 „	разом
Резерва спеціальна	6 000 „	620 406 кор. 65 сот.
Фонд „меритальний“	30 924 „ 54 „	

Тарифи „Дністра“ уміровані Надв'язка річна розділяє ся між членів в формі
вворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії

„Дністер“ виплатив до 31 грудня 1900 відшкодовань 2 120 834 кор. Шкод-
ліквідують ся безпременно в присутності Делегата і 2 членів

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних Банк краєвий і Каса
ощадности у Львові, Коломи, Самборі, Долині Снятині, Городецьці, Терехові, Заї-
сках, Городку і Богородчанах

НА ЖИТЄ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товариство взаїмн. обезпеч.
в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ іде часті провізії на рускі публичні
добродійні цілі; поліси і квитки видає Краківське Товариство рускі

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо велик господарів в окрестностях
де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заребили вже 274 964 кор. провізії

Зголошення в агенції треба вносити до Дирекції у Львові

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами

отворив заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

готель і реставрацію

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон
на мешканє, також з цілим удержанєм. Сезонові
домівки в готелі під власним зарядом по 2—3
покої по дуже уміренних цінах. Можна винайма-
ти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заря-
ді, окрема читальня для гостей, купелі в Пруті
о 200 кроків від готелю, прогульки нетомлячі
вадля догідного положення місцевости, а зєднани-
ча станція о 150 кроків від готелю.

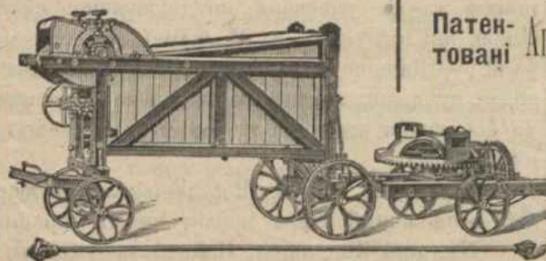
Зголошення приймає п. Микола Заячківський
в Микуличині.

Признані за найлучші

Сталеві плуги 1-2-3- і
4скибові

Бороши до лук та м'яку складо-
ві і діагональні. **Валки**
Обручкові, гладкі і сталеві.

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косярки до трав, конюши-
ни і збіжжя, граблі
до громадженя сїна і збіжжя і
перевертачі до сїна.

Патен- Апарати Діппа до овочів,
товані ярип і т. п.

Праси до вин і ово-
чів, ярип і т. д.

Млинки на овочі
і ягоди.

Машини до толоченя
винограду.

Патен- „Молотільні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові
товані і парові; на керати від 1—6 копий.

Самодільні патентовані „Сифонія“
СИКАВКИ

до вищевя мшиць на вино-
граді, ріваку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня.

Парові машинки до паші

Найно- **Млинки** до чищення
війші збіжжя.

Січкарні системи „Млинки“ до шротования, та до кра-
Гексела яня бураків.

Ручні праси до сїна та соломи

постійні і до переносеня

як також всякі иньші господарекі машини.

виконують і доставляють після найновішої системи

RH. MAUFARTH & Co.

ц. і к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня.
у Відни, II. I. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р. 750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталоги і численні письма з признанєм — даром.

заступці і відпродавці пожадані. *2-0

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора: **НАГУЛА**

ціна 30 сот.

оповіданя з життя Словінців в перекладі І. Кузіва
нехай як найскорше замовить сі дві книжочки в Наук.
Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Ставро-
пільській Книгарні ул. Руска у Львові.

Всілякі КУПОНИ
Вильсовані
цінні папери
виплачує без-потрученя
проїзії або коптів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.